

Overzicht ingediende moties voorzien van preadviezen

The logo of the Christen Unie is centered on the page. It consists of the word "Christen" in a dark blue, bold, sans-serif font, and the word "Unie" in a lighter blue, bold, sans-serif font, positioned directly below "Christen". The entire logo is enclosed within a large, faint, light blue circle.

Christen Unie

Te behandelen in subsessierondes 1 en 2 op 48^e Partijcongres 3 juni 2023

Algemene toelichting LB op moties en amendementen

Bij het indienen van moties hebben we gemerkt dat er soms discussie bestaat over de rol van het congres.

Volgens ons congresreglement verstaan we onder een motie een uitnodiging aan het Partijcongres om:

- a. zich over een bepaald onderwerp uit te spreken, waartoe ook onderwerpen van politieke of maatschappelijke aard gerekend worden of
- b. het Landelijk Bestuur te verzoeken of op te dragen om iets te doen dan wel iets na te laten.

Onder een amendement wordt verstaan: een voorstel aan het Partijcongres om een ingediend voorstel te wijzigen.

Beide onderdelen zien met name op de thema's die gelden voor Nederland, en Nederland in Europa. Decentrale ChristenUnie-fracties opereren onder hun eigen bestuur. Provinciale politici en Waterschappers opereren onder het PU-bestuur; Lokale politici onder het bestuur van een lokale afdeling.

Deze besturen hebben hun eigen ledenvergaderingen. Wanneer u een moties of amendement wilt indienen dat gaat over dit bestuursniveau, zouden wij u willen vragen om dit op de betreffende ledenvergaderingen te doen.

U bevordert hiermee het lokale debat. Bovendien kan het betreffende bestuur dit dan ook meenemen naar de lokale fractie.

Inhoudsopgave

1. Motie Samenstelling verkiezingsprogramma commissies.....	4
2. Motie Het duurt te lang.....	5
3. Motie Handen af van Humanitaire Hulpverleners	7
4. Motie Mededogen met Minderjarigen	9
5. Motie Stop emissie-imperialisme	11
6. Motie Stop Fossiele Subsidies	13
7. Motie Inzet voor slachtoffers van georganiseerd sadistisch misbruik	14
8. Motie Ondertekening en uitvoering Gewijzigde Wet Dieren.....	16
9. Motie Geef kerken de ruimte!.....	17
10. Motie Geloven in Europa	20

1. Motie Samenstelling verkiezingsprogrammacommissies

Ingediend door de leden Bruins, Jacobusse, Ceuleers, Bijleveld, Heuvelink, Tillema, Nagel, Van Dorp, Van Veelen, Wijnberger, Kolkman, De Jongh, De Reus, Tijhof, Van Velsen, Van den Heuvel, Meijer, Deelstra, Van Arnhem

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023

- A. constaterende dat:
- er een groeiende kloof is tussen politiek en samenleving,
  - onze samenleving staat voor een aantal lastige, grote uitdagingen die met overheidsbeleid alleen niet op te lossen zijn,
  - het een kenmerk is van christelijke politiek dat we qua mensen en qua standpunten met beide benen in de samenleving staan
- B. overwegende dat:
- in toenemende mate het overheidsbeleid wordt gemaakt door theoretisch opgeleide academici die zich met hart en ziel inzetten voor de publieke zaak
  - dat praktijkkennis en ervaring uit de samenleving net zo hard nodig zijn om de grote uitdagingen echt aan te kunnen pakken
  - dat op het vorige congres een eenzelfde motie met een ruime meerderheid werd aangenomen over de samenstelling van selectiecommissies
- C. verzoekt het Landelijk Bestuur:
- in verkiezingsprogrammacommissies vanaf nu altijd tenminste één persoon te benoemen die langjarig werkzaam is geweest in een andere sector dan politiek, beleid, (semi-) overheid en de non-profit dienstverlening

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Diversiteit binnen de partij vinden wij van belang voor het goed functioneren van de partij. Als we kijken naar de programmacommissies, proberen we altijd een evenwichtige commissie samen te stellen. We willen daarbij de nodige variatie in de samenstelling.

We vinden het om die reden een goed streven om bij de samenstelling van de programmacommissies expliciet te kijken naar andere sectoren dan politiek, beleid, (semi-) overheid en de non-profit dienstverlening.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

---

2. Motie Het duurt te lang

Ingediend door de leden Bloem, Fountain, Oudman, Otter, Van Luijk, De Lange, Van den Brink, Sulman, Hendriksen, Van Holten, Sluiter, Westra, Pothoven, Setz

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. constaterende dat:
- ondanks herhaaldelijke oproepen bij eerdere congressen en de inzet van onze Tweede Kamerfractie, er té weinig vooruitgang zit in de landelijke aanpak van de opvangcrisis;
  - de uitvoering van de spreidingswet, die een herhaling van de onmenselijke toestanden bij het opvangcentrum in Ter Apel moet voorkomen, keer op keer vertraging oploopt;
  - de staatssecretaris ondanks de bezwaren van de Raad van State, provincies, gemeenten en andere betrokken organisaties toch vasthoudt aan de wet in de huidige vorm, zonder zicht op concrete stappen op korte termijn;
- B. overwegende dat:
- alles er op wijst dat wij op korte termijn wéér grote problemen in de opvangketen krijgen;
  - een belangrijk onderdeel van de uitvoering van de spreidingswet bij de provincies ligt;
  - de uitslag van de laatste Provinciale Statenverkiezingen weinig hoop geven op een korte termijn oplossing voor de asielopvang, door de gevolgen van deze uitslag voor de politieke verhoudingen bij Provinciale Staten alsook in de Eerste Kamer;
- C. roept de Tweede Kamerfractie op:
- er bij de staatssecretaris bij aan te dringen de spreidingswet aan te passen dan wel deze zelf te amenderen, waarbij het proces wordt verduidelijkt en versimpeld;
  - de staatssecretaris aan te zetten dan wel het nodige wettelijk instrumentarium te bieden om op korte termijn vaker over te gaan tot het daadwerkelijk realiseren van broodnodige aanvullende opvanglocaties, bijvoorbeeld door middel van het sneller kunnen inzetten van de aanwijzingsbevoegdheid.

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

De spreidingswet, waarvan ooit gezegd is dat deze op 1 januari 2023 zou ingaan is nog steeds niet van kracht.

Zowel de Raad van State alsook de Veiligheidsregio's hebben er herhaaldelijk bij het kabinet op aangedrongen dat de wet een meer dwingend karakter moet krijgen:

*De veiligheidsregio's willen dat de landelijke overheid gemeenten kan dwingen om extra asielzoekers op te vangen. Dat is een van de uitkomsten van het Veiligheidsberaad, een overleg tussen de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's. **"Er moeten echt instrumenten komen dat het Rijk dwang kan uitoefenen en kan aanwijzen richting een gemeente** van: u gaat nu deze mensen opnemen want het gaat zo niet verder", zei voorzitter Hubert Bruls na afloop van het beraad.*

NOS Nieuwsuur, maart 2022

*De Raad van State, de belangrijkste adviseur over nieuwe wetgeving, noemde de wet 'onnodig complex' en benadrukte dat een aanmerkelijke vereenvoudiging noodzakelijk is. Ook gemeenten en provincies zijn zeer kritisch en vrezen een onuitvoerbare wet. Volgens de Raad van State kan de financiële prikkel leiden tot concurrentie tussen gemeenten, terwijl juist meer solidariteit het doel is. Als alternatief stelt de Raad dan ook voor het systeem te gebruiken dat wordt toegepast bij de spreiding van statushouders: de landelijke overheid verdeelt de statushouders naar inwoneraantal over de gemeenten die **verplicht zijn** hen van huisvesting te voorzien. Onderling kunnen de gemeenten wel afspraken maken om deze mensen te herverdelen.*

Volkskrant, maart 2023

Ondanks deze kritiek weigert het kabinet de wet aan te passen. Daardoor is een oplossing op korte termijn verre van in zicht en ligt een herhaling van de dramatische situaties in Ter Apel op de loer. Alles wijst erop dat dit zich komende zomer al zal voordoen.

Middels deze motie roepen wij de Tweede Kamerfractie op om de druk op de staatssecretaris verder op te voeren om zo snel mogelijk daadwerkelijk meer opvangcapaciteit te realiseren.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Mensen die vervolgd worden om hun overtuiging of vanwege humanitaire redenen vluchten, moeten in ons land goed worden opgevangen. Om die reden onderschrijven we het belang van het zo snel mogelijk oplossen van problemen in de opvang. In dit doel van de motie vinden we elkaar.

Inmiddels is ook gebleken dat het erg ingewikkeld is om extra opvangcapaciteit te realiseren en andersoortige problemen op te lossen. We moeten daarbij ook oog hebben voor het maatschappelijke draagvlak. Met de staatssecretaris is onze fractie hierover voortdurend in gesprek.

Als congres kunnen wij de staatssecretaris niet dwingen om de spreidingswet aan te passen of andere maatregelen te treffen. Wel kunnen we onze fractie verzoeken om aandacht te vragen voor de aangedragen punten.

We lezen deze motie als een extra steun in de rug van de fractie om dit te blijven doen.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

---

3. Motie Handen af van Humanitaire Hulpverleners

Ingediend door een collectief van leden, waaronder (namen met toestemming) Westra, Bloem, Sluiter, Oudman, De Lange, Setz, Mulderij, Sulman, Van Luijk, Nede

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. overwegende dat:
- de naderende, voorziene humanitaire crisis bij het AC Ter Apel zich in 2023 zal herhalen door onvoldoende getroffen maatregelen, ondanks aangedragen deskundigenadvies.
  - elke hulpverlening momenteel aan vluchtelingen gewenst is, hetzij door (lokale) overheid, hetzij door derde partijen, waaronder kerkgenootschappen of NGOs.¹
- B. constaterende dat:
- De landelijke en lokale overheid niet anders kan dan samenwerken om deze nood te ledigen met het maatschappelijke middenveld, van kerkgemeenschappen tot NGOs.
  - Dat het uitblijven van een structurele oplossing niet met zich meebrengt dat uitingen van solidariteit door derde partijen gehinderd mogen worden door landelijke noch lokale overheid.
  - NGOs in Nederland nabij AC Ter Apel meermaals gehinderd werden om humane zorg te verlenen door verstrekking van onderdak (tent), voeding en medische zorg.²
  - Deze onwerkbare situatie zich niet beperkt tot het aanmeldcentrum Ter Apel, maar dat hulpverleners elders in Europa gecriminaliseerd, tegengewerkt en gelasterd worden van overheidswege.³
  - NGOs de onrechtmatige en onterechte beschuldiging krijgen mee te werken aan en zich schuldig maken aan mensensmokkel. Dat dit pertinent onwaar is, onrechtmatig en juridisch geen basis heeft in e.a. internationaal zeerecht.
  - de minister-president zich nodeloos grievend heeft uitgelaten over het noodzakelijke werk van NGOs zoals AZG. Dat deze opportune uitspraken desastreuze gevolgen hebben op de omstandigheden waarin werk verricht wordt. Dat men van een Nederlandse bewindspersoon mag verwachten op te komen voor dan wel de integriteit van (Nederlandse) NGOs niet in twijfel te trekken.
  - **Dat de ledenvergadering op het congres van 26 november 2022 de Motie Gelijke Behandeling Vluchtelingen, ruimhartig heeft aangenomen. Dit zich uitstrekt tot humane en gelijkwaardige (medische) zorg voor zowel (Oekraïense als andere) vluchtelingen.**
- C. Spreekt uit dat:
- De ChristenUnie vanuit haar christelijk-sociale overtuiging nadrukkelijk zorg wil dragen voor de kwetsbaarste groepen in de samenleving en zich daarom hard maakt voor (medische) zorg voor vluchtelingen
  - waar de opvang en humanitaire hulp tekortschiet, alle partijen die bijdragen aan een humane opvang vrijelijk hun professionele zorg moeten kunnen uitoefenen zonder belemmering, smaad of andere negatieve connotaties

- D. en verzoekt:

---

¹ Voorbeelden van non-gouvernementele organisaties die ter plekke zorg verlenen: AZG, het Rode Kruis, Migreat NL.

² Bron gemeenteraad Westerwolde verordening criminalisering NGOs. (tent, boetes etcetera)

³ Rutte en Meloni: bron, Freehumanitarians: bron rechtzaak tegen Nederlandse hulpverleners in Griekse rechtzaak.

De Tweede Kamerfractie

- er bij de staatssecretaris op aan te dringen in overleg met het lokaal bevoegd gezag de samenwerking met organisaties dusdanig in te richten dat vluchtelingen de humane zorg ontvangen die hen rechtens toekomt.
- uitingen van bewindspersonen scherp in de gaten te blijven houden over het noodzakelijk werk van NGOs

Lokale bestuurders

- Nadrukkelijk de samenwerking op te zoeken met organisaties in het maatschappelijk middenveld, zeker bij het ontbreken van perspectief op toereikend, humaan en gedegen asielopvang en -beleid.
- Met de grootste inachtneming van de zorgplicht zich te onthouden van maatregelen die het werk van Ngo's belemmeren

De delegatie in het Europese Parlement/fractie

- Alles in het werk te stellen om ook op Europees niveau NGO's het werk in samenspraak met Europese staten naar behoren en zonder tegenwerking ten uitvoer te laten brengen

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

In zijn algemeenheid verstaan wij onder een motie een uitnodiging aan het Partijcongres om:

- a. zich over een bepaald onderwerp uit te spreken, waartoe ook onderwerpen van politieke of maatschappelijke aard gerekend worden of
- b. het Landelijk Bestuur te verzoeken of op te dragen om iets te doen dan wel iets na te laten.

Decentrale ChristenUnie-fracties opereren onder hun eigen bestuur. Provinciale politici en Waterschappers onder het PU-bestuur; lokale politici onder het bestuur van een lokale afdelen. Deze besturen houden hun eigen ledenvergaderingen en het zou erg goed zijn als deze onderwerpen ook dáár besproken worden.

We zouden het erg toejuichen als de betrokkenheid ook op andere bestuursniveaus versterkt wordt en zien er een kans in als daar ook meer inhoudelijke onderwerpen ter tafel komen. Deze motie beschouwen wij als een aanmoediging om dit te doen.

Aanvullend willen wij onze Tweede Kamerfractie en onze delegatie in het Europese Parlement/fractie verzoeken om zich maximaal in te zetten voor de NGO's.

Met deze kanttekening kunnen wij deze motie steunen.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

---

4. Motie Mededogen met Minderjarigen

Ingediend door een collectief van leden, waaronder (namen met toestemming) Westra, Wever, Bloem, Oudman, Vlot, Alblas, Visser, Otter, Mbwete, Nede, Van Luijk, De Lange, La Rose, Setz, Mulderij, Sluiter, Sulman, Kaper, Pothoven, Verwijs

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. overwegende dat:
- de overheid haar zorgplicht onvoldoende nakomt, gezien de inhumane situatie in het aanmeldcentrum (AC) Ter Apel, met name bij kwetsbare, minderjarige asielzoekers
  - de voorziene inhumane situatie bij het AC Ter Apel zich in 2023 zal herhalen door onvoldoende getroffen maatregelen
- B. constaterende dat:
- Deze inhumane situatie zich niet beperkt tot het aanmeldcentrum Ter Apel, maar dat ook in de crisis-, noodopvang en reguliere opvang onvoldoende zicht is op bescherming van minderjarige vluchtelingen.
  - In een gezamenlijk rapport, vier inspecties zich verontrust hebben uitgelaten over de onveilige, verslechterde en onrechtmatige omstandigheden voor kinderen in AZC's. Deze inspecties oproepen tot direct ingrijpen en voldoende toezicht op het aantal kinderen in de opvang, waaronder het in kaart brengen van het aantal minderjarigen op welke opvang is ondergebracht.⁴
  - 4200 tot mogelijk 5000 alleenreizende kinderen onvoldoende passende opvang, onderwijs en (medische) zorg (zullen) krijgen die hen rechtens toekomt.⁵
  - Grondrechten van reeds 270 kinderen worden aangetast door tijdelijke maatregelen zoals de grootte van de groep en de leeftijdsgrens aan te passen van 18 jaar naar 17¾ jaar waardoor zij ondergebracht kunnen worden naar volwassen opvang omwille van het gebrek aan constructieve oplossingen.⁶
  - Deze tijdelijke maatregelen zouden gelden tussen 1 november en 1 maart 2023 en deze nog niet zijn ingetrokken.⁷
  - Recent de Nederlandse ⁸ rechter de Staat heeft opgedragen om haar zorgplicht per direct in overeenstemming te brengen met vastgestelde normen, maar het kabinet nog altijd onvoldoende gehoor hieraan geeft en deskundige rapporten niet meeneemt in beleidsvorming.
  - Recent de Europese ⁹ rechter de Belgische overheid heeft opgedragen om haar zorgplicht per direct in overeenstemming te brengen met vastgestelde normen.
  - Het Partijcongres op 26 november 2022 de Motie Gelijke Behandeling Vluchtelingen ongeacht herkomst heeft aangenomen. Een gevolgtrekking van deze motie is humane en

---

⁴ <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2023/05/03/inspecties-veiligheid-en-ontwikkeling-kinderen-asielopvang-nog-steeds-in-gevaar>

⁵ (Bron nog toevoegen)

⁶ <https://www.trouw.nl/binnenland/prognose-meer-dan-4200-alleenreizende-kinderen-vragen-dit-jaar-asiel-aan~bfa8b54b/>

⁷ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2023D07642>

⁸ Kort Geding tegen de Staat, C/09/633760 KG ZA 22-733,

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2022:10210>: " De Vordering van VWN om asielopvang zo spoedig mogelijk in overeenstemming te brengen met de geldende normen wordt grotendeels toegewezen.

⁹ <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press?i=003-7477467-10255069> *Camara v. Belgium* (application no. 49255/22) - *Interim measure concerning an asylum-seeker without accommodation*, ECHR 336 (2022) 02.11.2022. Het **Europese Hof voor de Rechten** van de Mens heeft recentelijk middels een bindende voorlopige maatregel staten heeft gelast haar taken als overheid humaan te vervullen en vluchtelingen een fatsoenlijk onderkomen te garanderen

gelijkwaardige opvang, scholing en medische zorg voor (zowel Oekraïense als andere) minderjarige vluchtelingen.

- C. overwegende dat:
- Grondrechten van minderjarige vluchtelingen de hoogste bescherming genieten en niet onderhandelbaar zijn.
  - Uitspraken door rechters over de falende zorgplicht van de overheid bindend zijn en daarom ook de overheid dienovereenkomstig en zonder talmen een uitspraak over haar falende zorgplicht dient uit te voeren.
  - De ChristenUnie vanuit haar christelijk-sociale overtuiging nadrukkelijk zorg wil dragen voor de kwetsbaarste groepen in de samenleving en zich daarom hard maakt voor minderjarige vluchtelingen.

- D. en verzoekt:

De Tweede Kamerfractie

- Zich maximaal in te spannen om de Staat te houden aan haar zorgplicht voor minderjarige vluchtelingen en deze na te komen conform rechterlijke uitspraken, internationale verdragen en deskundige aanbevelingen.

Lokale bestuurders

- Ter uitvoering van de zorgplicht zich maximaal in te spannen voor gepaste zorg en opvang van minderjarige asielzoekers

De delegatie in het Europese Parlement/fractie

- Alles in het werk te stellen om op Europees niveau maatregelen te treffen ter bescherming van minderjarige vluchtelingen

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

In zijn algemeenheid verstaand wij onder een motie een uitnodiging aan het Partijcongres om:

- a. zich over een bepaald onderwerp uit te spreken, waartoe ook onderwerpen van politieke of maatschappelijke aard gerekend worden of
- b. het Landelijk Bestuur te verzoeken of op te dragen om iets te doen dan wel iets na te laten.

Decentrale ChristenUnie-fracties opereren onder hun eigen bestuur. Provinciale politici en Waterschappers onder het PU-bestuur; lokale politici onder het bestuur van een lokale afdelen. Deze besturen houden hun eigen ledenvergaderingen en het zou erg goed zijn als deze onderwerpen ook dáár besproken worden.

We zouden het erg toejuichen als de betrokkenheid ook op andere bestuursniveaus versterkt wordt en zien er een kans in als daar ook meer inhoudelijke onderwerpen ter tafel komen. Deze motie beschouwen wij als een aanmoediging om dit te doen.

Aanvullend willen wij onze Tweede Kamerfractie en onze delegatie in het Europese Parlement/fractie verzoeken om zich maximaal in te spannen voor de bescherming van minderjarigen.

Met deze kanttekening kunnen wij deze motie steunen.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

5. Motie Stop emissie-imperialisme

Ingediend door de leden De Vries, Harmsen, Van Veelen, Kolkman, Bloem, Oosterom, Van Veelen, Fountain, Van Luijk, Pothoven, Van Dorp, Van der Woerd, Tolboom, Haasnoot, Vlot, Alblas, De Ruig, Van Leeuwen, Van Leeuwen, Janssen, Haasnoot

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. gelezen:
- NRC over 'fossiele subsidies'
  - Voorjaarsnota 2023 bijlage 6: Klimaat
  - PBL over transitiewerkgelegenheid
  - CBS over toenemende overheidsuitgaven
  - NVDE over emissie-imperialisme
- B. constaterende dat:
- er o.b.v. CBS-data volgens OESO-methodiek jaarlijks nog tot 30mrd fiscaal is te verrekenen voor onze fossiele emissies (1),
  - er sinds de Voorjaarsnota 2023 voor 2024 tot en met 2030 jaarlijks bijna 4mrd extra Klimaatuitgaven zijn (2),
  - er om de transitie te realiseren al een tekort is van jaarlijks tienduizenden technischer arbeidsplaatsen (3),
  - veiligheid, bestuur, onderwijs én zorg voor jaarlijks honderden miljarden nog niet van de wind zijn te financieren (4);
- C. overwegende dat:
- rentmeesters de kosten van hun welvaart niet voor zich uit blijven schuiven
  - rentmeesters hun transitiekosten niet afwentelen op volgende generaties,
  - het christelijk-sociaal is dat mensen zich door zinvol werk ontplooiën,
  - door wijzer beleid een einde moet komen aan emissie-imperialisme (5);
- D. roept de Tweede Kamerfractie op:
- te bepleiten dat alle 'fossiele subsidies' die een sociaal en rechtvaardig transitiepad aantoonbaar verhinderen direct worden gestopt, om deze direct te herinvesteren richting een meer circulaire en hernieuwbare strategische Nederlandse economie; waarvoor van deze fossiele ombuigingen bij gerede twijfel een snelle maatschappelijke kosten/baten-balans wordt opgemaakt, waarin 'weglek'-kosten buiten de Nederlandse grenzen gelijkwaardig met Westerse factoren worden meegewogen

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Onze Tweede Kamerfractie zet zich vol overtuiging in om Nederland in 2050 op een rechtvaardige en sociale manier volledig klimaatneutraal te krijgen. Belastingvoordelen voor het gebruik van fossiele brandstof vindt de ChristenUnie ongewenst. In het coalitieakkoord is afgesproken om het aantal fossiele subsidies af te bouwen.

Deze motie biedt voldoende ruimte om een goede afweging te maken en het onderscheid te maken tussen fossiele subsidies die (tijdelijk) nodig zijn om de transitie sociaal en rechtvaardig te houden en zich in te zetten om fossiele subsidies die niet meer van deze tijd zijn en de transitie enkel vertragen zo snel mogelijk af te schaffen.

Wij denken hierbij in het bijzonder aan fossiele subsidies die noodzakelijk zijn voor een sociale en rechtvaardige transitie die ook kan worden meegemaakt door mensen met een lager inkomen.

Ook willen we voorkomen dat klimaatbeleid bedrijven verjaagt naar landen waar de milieu- en klimaatstandaarden lager zijn. Daar is het klimaat niet mee geholpen en vaak is de lokale bevolking extra de dupe van milieuvervuiling in hun leefomgeving. Het afschaffen van een fossiel belastingvoordeel moet dus ook altijd op dit soort averechtste gevolgen worden getoetst.

Met deze kanttekeningen kunnen wij deze motie steunen.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

6. Motie Stop Fossiele Subsidies

Ingediend door een collectief van leden, waaronder (namen met toestemming) Van Luijk, Oosterom, Bloem, Fountain, Haasnoot, Van Leeuwen, Haasnoot, Pothoven, Van Leeuwen, Van Veelen, Grijsen, Vlot, Alblas, De Ruig, Janssen, Baayen, Schuring

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023, 48^e partijcongres

- A. gelezen:
- De enorme subsidiebedragen die naar de fossiele industrie gaan zie o.a.
    - o <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/17-5-miljard-fossiele-subsidies-in-nederland-o-nee-toch-30-miljard~b3bf4a74/>
    - o De alarmerende gevolgen van het gebruik van fossiele energie zie o.a. https://report.ipcc.ch/ar6syр/pdf/IPCC_AR6_SYR_LongerReport.pdf
- B. constaterende dat:
- Fossiele subsidies prikkels geven die direct tot milieuschade leiden
  - Deze subsidies groter zijn dan de bedragen die uitgegeven worden aan het klimaatakkoord en de regering dus eigenlijk met de kraan open aan het dweilen is
  - Nederland al tijdens de G20 in 2009 heeft afgesproken deze subsidies af te schaffen per 2020 zie <http://www.g20.utoronto.ca/2009/2009communique0925.html#energy>
- C. overwegende dat:
- Fossiele subsidies niet passen bij een regering die inzet op klimaatbeleid en het akkoord van Parijs heeft ondertekend.
- D. roept de Tweede Kamerfractie op:
- Zich in te spannen om alle fossiele subsidies uiterlijk per 2024 stop te zetten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Onze Tweede Kamerfractie zet zich vol overtuiging in om Nederland in 2050 op een rechtvaardige en sociale manier volledig klimaatneutraal te krijgen. Belastingvoordelen voor het gebruik van fossiele brandstof vindt de ChristenUnie ongewenst. In het coalitieakkoord is afgesproken om het aantal fossiele subsidies af te bouwen. Toch is deze motie te ongenueanceerd.

Fossiele subsidies is een 'containerbegrip', dat geen recht doet aan de complexe werkelijkheid. Hier vallen belastingvoordelen voor het gebruik van fossiele brandstoffen onder, daar willen we van af. Maar hier vallen ook subsidies onder die nodig zijn om de energietransitie sociaal en rechtvaardig te maken. Eén van de grootste fossiele subsidies was het afgelopen jaar het prijsplafond voor energie om te voorkomen dat mensen in de schulden zouden komen. Maar denk ook steun aan het mkb tijdens de gascrisis, zoals bakkers, of de lagere belastingschijf waar kerken ook onder vallen. Alle fossiele subsidies op deze korte termijn afschaffen zou verstrekende, onrechtvaardige gevolgen kunnen hebben.

Tot slot wil de ChristenUnie voorkomen dat klimaatbeleid bedrijven verjaagt naar landen waar de milieu- en klimaatstandaarden lager zijn. Daar is het klimaat niet mee geholpen en vaak is de lokale bevolking extra de dupe van milieuvervuiling in hun leefomgeving. Het afschaffen van een fossiel belastingvoordeel moet dus ook altijd op dit soort averechtste gevolgen worden getoetst.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

7. Motie Inzet voor slachtoffers van georganiseerd sadistisch misbruik

Ingediend door een collectief van 13 leden

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. gelezen:
- Het standpunt van de ChristenUnie inzake kindermishandeling
- B. constaterende dat:
- één van de ergste vormen van kindermishandeling georganiseerd sadistisch misbruik is
  - er sterke signalen zijn dat jaarlijks in ons land veel kinderen in het kader van georganiseerd sadistisch misbruik worden misbruikt, de meeste te maken krijgen met onmenselijke martelingen en een aantal dit misbruik niet overleven
  - de ChristenUnie de 2e kamer motie van 5 oktober 2020 om onafhankelijk onderzoek te doen naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen volop steunde
  - het rapport van de commissie Hendriks inmiddels is verschenen en fundamentele kritiek van belangengroepen heeft opgeleverd
  - een groep van 20 (merendeel christen-) GGZ-behandelaars in een brief 14 ernstige bezwaren tegen het rapport van de commissie Hendriks bekendgemaakt hebben aan o.a. de ChristenUnie en oproepen tot een second opinion
  - de ChristenUnie geen overleg heeft gevoerd, noch een inhoudelijke reactie heeft gegeven aan deze groep GGZ-behandelaars
- C. overwegende dat:
- de genoemde bezwaren tegen het rapport van de commissie Hendriks dermate fundamenteel zijn dat geconcludeerd moet worden dat er zwaar onvoldoende invulling is gegeven aan de mede door de ChristenUnie gesteunde motie van 5 oktober 2020
  - zeker bij de ChristenUnie diepe betrokkenheid mag worden verwacht voor duistere vormen van kindermisbruik in Nederland
- D. spreekt uit dat:
- er een beter, onafhankelijk onderzoek ('second opinion') moet komen naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen; en dat daarbij de randvoorwaarden voor onafhankelijkheid van de eerder genoemde GGZ-behandelaarsgroep (zie hun brandbrief van oktober 2021) van als uitgangspunt moeten worden genomen;
  - het passend en zeer wenselijk is dat de (2e Kamerfractie van de) ChristenUnie het voortouw neemt voor dit onderzoek, zodat deze gruwelijke vorm van kindermisbruik doelgericht bestreden kan worden en kinderen en volwassen overlevers effectief geholpen kunnen worden.

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

De motie van najaar 2020 is door de 2e Kamer UNANIEM aangenomen, maar daarna is de aandacht voor het onderwerp teruggezakt tot bijna het nulpunt. Echter, de bespreking van het eindverslag van de commissie Hendriks dd. 24 december 2022 moet nog plaats vinden. Er wordt gewacht op een kabinetsreactie, daarna zal het rapport worden besproken in de commissie van Justitie en Veiligheid.

De 20 (merendeel christen-) GGZ-behandelaars hebben op 19 januari 2023 veertien ernstige bezwaren tegen het rapport van commissie Hendriks bekendgemaakt – zie Brief GGZ-

behandelaarsgroep n.a.v. eindrapport commissie Hendriks: onafhankelijke second opinion noodzakelijk! - Licht op SRM

Een essentieel bezwaar betreft het ontbreken van voor overlevers strikt noodzakelijke onafhankelijkheid, zoals reeds op 16 oktober 2021 in een brandbrief aan o.a. de ChristenUnie is beargumenteerd door deze groep GGZ-behandelaars. Vanwege de samenstelling en werkwijze van commissie Hendriks was er groot wantrouwen onder slachtoffers jegens deze commissie Hendriks. Velen hebben daardoor niet of niet vrijuit kunnen spreken, hetgeen veel effect heeft op de conclusies van de commissie Hendriks.

In de genoemde brandbrief zijn randvoorwaarden voor onafhankelijkheid geschetst met specifiek aandacht voor de noodzaak van het geven van een vetorecht aan een afvaardiging van overlevers inzake het aanstellen van commissieleden, middels een zorgvuldige procedure.

Ook andere belangengroepen voor overlevers hebben fundamentele kritiek geleverd op het rapport van commissie Hendriks, zie de reactie van Spotlight, de reactie het KTGG en de reactie van Stichting Misbruikt!

Uitzendingen van Argos (oa. het verhaal van Lisa, glasscherven en duistere rituelen) en Zembla en getuigenissen van overlevers (zie o.a. www.lichtopstrm.com) geven voldoende aanwijzing en aanleiding om in actie te komen, ook al lijkt deze vorm van misbruik te bizar om waar te zijn.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Het Landelijk Bestuur onderschrijft volledig de stelling dat georganiseerde sadistisch misbruik iets gruwelijks is. Dit komt ook tot uiting in de steun van onze Tweede Kamerfractie aan de motie die destijds om vroeg om hier onderzoek naar te doen. Dit onderzoek werpt inderdaad vragen op. De Tweede Kamerfractie heeft hier ook al gesprekken over gevoerd met organisaties die fundamentele kritiek hebben geuit op het rapport.

De Kamerfractie wacht nu eerst de kabinetsreactie op het rapport af, waarna een debat hierover zal volgen. Daarna zal de Kamerfractie een afweging maken of nader onderzoek nodig is. In voorbereiding op dit debat zal de fractie ook contact zoeken met de indieners van deze motie. Gezien de geschetste procedure waarbij nog een kabinetsreactie én debat verwacht wordt, is het minder passend om op dit moment het verzoek zoals geformuleerd in de motie neer te leggen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie

8. Motie Ondertekening en uitvoering Gewijzigde Wet Dieren

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Van Luijk, Oosterom, Bloem, Pothoven, Van Leeuwen, Van Veelen, Vlot, Alblas, Ruig, Grijzen, Van Leeuwen, Janssen, Baaijen, Schuring

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. gelezen:
- De vele berichten en onderzoeken over de jarenlange misstanden in de vee-industrie zie o.a.
    - o https://www.varkensinnood.nl/sites/default/files/2023-03/Rapport_slachthuizen_WOO_2023.pdf
    - o https://www.dierenrecht.nl/sites/default/files/2023-04/rapport_horrorstallen.pdf
  - De gewijzigde wet Dieren met het amendement Vestering, die dit dierenleed moet tegengaan.
- B. constaterende dat:
- De gewijzigde wet Dieren, inclusief het amendement Vestering, door Tweede en Eerste Kamer is aangenomen.
- C. overwegende dat:
- Minister Adema deze Wet niet heeft ondertekend en uitstelt en hiermee de misstanden en het leed voor dieren verlengt.
- D. roept de Tweede Kamerfractie op:
- De minister op te roepen de gewijzigde wet, inclusief het amendement Vestering, te ondertekenen en uit te voeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

De ChristenUnie is voor een dierwaardige behandeling van huisdieren en vee. Het amendement Vestering is echter te verstrekkend en onuitvoerbaar. Daarom heeft de ChristenUnie ook tegen dit amendement gestemd.

De ChristenUnie zet een duurzame, diervriendelijke toekomst voor de veehouderij voorop, maar wel met de optie om dieren te houden voor ons voedsel of als huisdier. Dat is met dit amendement niet mogelijk.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

9. Motie Geef kerken de ruimte!

Ingediend door een collectief van leden, waaronder (namen met toestemming) Mbwete, La Rose, Westra, Nede, Mbwete, Voorthuijsen, Noordzij, Kalkman, Morsi, Oudman, Klokkenburg, Van Vliet, Cyris, Sluiter, Verwijs, Grant, Visser, Bal,, Da Costa

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

A. gelezen:

- Er zijn 1,3 miljoen migrantenchristenen in Nederland.¹⁰
- Er zijn landelijk 1.152 geregistreerde migrantenkerken op de website www.migrantenkerken.nl.
- Voor de komende 5 jaar verwacht twee derde van de migrantenkerken een groei in bezoekersaantal.¹¹
- In totaal verwacht een kwart van de migrantenkerken te moeten verhuizen naar een andere locatie.¹²
- Kerkenvisie is alleen gericht op gebouwen en niet op kerkgenootschappen.
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/religieus-erfgoed/lokale-kerkenvisies>
- Veel burgerlijke gemeenten maken bij het ontwikkelen van nieuwbouwwijken de inschattingsfout om geen rekening te houden met kerken vanwege krimp. Amsterdam Zuid-Oost is daar een o.a. een goed voorbeeld van, met alle gevolgen van dien.¹³
- Migrantengerken zijn een belangrijke partner wat betreft armoedebestrijding.¹⁴
- In Rotterdam is onderzoek gedaan naar het maatschappelijk rendement van de kerk. Het varieert tussen € 110.000.000 en € 130.000.000 per jaar.¹⁵
- Migrantengerken worden pas na veel media-aandacht en petitie serieus genomen.¹⁶

B. constaterende dat:

- Het Christendom geen krimp-religie is , maar groeit!
- Er sprake is van een verschuiving in het christelijk landschap.
- Het beleid rond huisvestingsproblematiek alleen is gebaseerd op de gevestigde PKN- en Katholieke gemeenten, (krimp / verkoop gebouwen), terwijl kerkgenootschappen andere behoeften hebben, te weten de aankoop-huur van gebouwen, groei.
- Bepaalde gevestigde nauwelijks open staan voor verkoop aan migrantengerken.
- Er meer draagvlak is voor het wijzigen van een kerkelijke/maatschappelijke bestemming naar een bestemming zoals wonen/kantoor, dan het beschikbaar stellen van (commerciële) gebouwen aan kerkgenootschappen.
- Voor elke kerkgebouw dat een andere bestemming krijgt, er geen andere vierkante meters elders in een (grote/middelgrote) stad voor terug komen, terwijl de vraag alleen maar toeneemt. Hierdoor in sommige plaatsen de situatie dreigt te ontstaan dat er in het bestemmingsplan überhaupt geen plek meer is voor de bestemming 'religie', waardoor

---

¹⁰ Christenen in Nederland - Sociaal en Cultureel Planbureau - Pepijn van Houwelingen - Joep de Hart pagina 103.

¹¹ Het gebruik van gebedshuizen door migrantengerken (Kaski rapport nr. 663) pagina 23

¹² Het gebruik van gebedshuizen door migrantengerken (Kaski rapport nr. 663) pagina 24

¹³ Het gebruik van gebedshuizen door migrantengerken in Amsterdam. SKIN MAART 2023 pagina 7 (op verzoek verkrijgbaar)

¹⁴ <https://www.kn.nl/nieuws/kerk-in-nederland/armoederapport-kerken-zijn-actief-tegen-armoede-maar-grotendeels-afwezig-in-debat-erover/>

¹⁵ Tel je zegeningen 2008. Het maatschappelijk rendement van christelijke kerken in Rotterdam Omvang en karakter van de maatschappelijke activiteiten van levensbeschouwelijke organisaties in Rotterdam

¹⁶ <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/313760/amsterdamse-kerk-na-17-jaar-dakloos-waar-halen-kinderen-straks-dan-ontbijt>
<https://www.parool.nl/amsterdam/afrikaanse-migrantengerk-kan-jaar-langer-in-zuidoost-blijven-grote-opluchting-maar-slechts-uitstel~b33ffa60/>

kerkgemeenschappen de facto geen gebruik kunnen maken van hun vrijheid van religie omdat er geen gebouwen zijn waar ze gebruik van mogen maken.

- Kerkgebouwen vaak een (rijks/gemeentelijke) monumentale status krijgen, maar vervolgens jaren leeg blijven, terwijl kerkgenootschappen op zoek zijn naar ruimte!
- Migranten- en nieuwe kerken niet aan tafel kunnen komen met de minister van Eredienst. De minister heeft alleen contact met het CIO. Helaas voldoet de meerderheid van de migranten- en nieuwe kerken niet aan de voorwaarden om aan te sluiten bij het CIO (o.a. verplichte landelijke dekking, torenhoge jaarlijkse vergoeding etc.). Samen Kerk In Nederland (SKIN), de koepelorganisatie van migrantenkerken, kan niet namens de migrantenkerken aansluiten, omdat het geen kerkgenootschap is. Hierdoor is de overgrote meerderheid van de migrantenkerken niet vertegenwoordigd bij de landelijke overheid.
- Het vestigingsklimaat voor startende en gevestigde migrantenkerken zeer slecht is in Nederland en het is bijna onmogelijk om een eigen ruimte te vinden.
- Kerkgenootschappen niet worden meegenomen in de referentienorm maatschappelijke voorzieningen, waardoor bij vaststelling van bestemmingsplannen nooit rekening wordt gehouden met kerkgenootschappen.
- Op deze manier de kerk uit het straatbeeld verdwijnt of bij nieuwbouwwijken niet eens wordt meegenomen in de plannen.
- Kerkgenootschappen vaak ingewikkelde wijzigingsprocedures voor een bestemmingsplan moeten aangaan bij het huren of kopen van gebouwen, waardoor andere partijen voorrang krijgen.
- Het regelmatig voorkomt dat zelfs vindt een kerkgenootschap een gebouw dat voldoet aan de bestemmingsplan, ze regelmatig te horen krijgen dat de eigenaar geen kerken wilt. Dit is discriminatie op basis van religie.

C. spreekt uit dat:

- Vrijheid van Godsdienst een belangrijk grondrecht is, echter stelt deze vrijheid niets voor zonder fysieke ruimte om gebruik te maken van dit grondrecht.
- Het discriminerend is om kerkgenootschappen niet mee te nemen in de referentienorm maatschappelijke voorzieningen.

D. Verzoekt:

de Tweede Kamerfractie:

- Zich in te zetten voor een nieuwe kerkenvisie gericht op alle kerkgenootschappen, waarbij de behoefte aan ruimte in kaart wordt gebracht.
- Zich in te zetten om lokale overheden van grote en middelgrote steden te verplichten binnen een termijn van 2 jaar een uniforme kerkenvisie op te stellen, gericht op kerkgenootschappen. **Incidenteel geormerkte** budget hiervoor beschikbaar te stellen.
- Verkoop kerkgebouwen aan niet kerkelijk / niet maatschappelijke kopers **minder aantrekkelijk maken** door een verscherpte landelijk vastgestelde kerkenvisie. Bijvoorbeeld 2x 6 jaar regel, alvorens commerciële partijen aan bod komen.
- Zich in te zetten voor lokale punten in middelgrote- en grote steden, waar startende maatschappelijke organisaties, waaronder migrantenkerken, zich kunnen melden voor het vinden van ruimte. Een mooi voorbeeld is <https://www.makelpunt-utrecht.nl/over-het-makelpunt>, waar ambtenaren werken om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. **Structureel geormerkte** budget beschikbaar te stellen.
- Aan de minister van eredienst te verzoeken om migrantenkerken ook rechtstreeks met migrantenkerken aan tafel te laten komen, al dan niet via een koepelorganisatie zoals Samen Kerk in Nederland.
- Zich in te zetten voor een verbod op leegstand van (monumentale) kerkgebouwen indien er kerkgenootschappen zijn die op zoek zijn naar ruimte.
- Zich in te zetten om kerkgenootschappen **wettelijk** onderdeel te laten zijn van de referentienorm maatschappelijke voorzieningen.

- Zich in te zetten om een landelijk programma op te zetten van "Huizen van de wijk", zoals in Capelle, waar kerken onderdeel zijn van de organisaties die deelnemen.¹⁷ Een maatschappelijke locatie in de buurt waar naast **kerken**, kinderdagverblijven, huisartsen, schuldhulpmaatje ruimte hebben om zich te vestigen. **Structureel geormerkte** budget hiervoor beschikbaar te stellen en de uitvoering te delegeren aan lokaal bestuur.

Lokale bestuurders:

- Zich in te zetten om kerkgenootschappen onderdeel te laten zijn van de referentienorm maatschappelijke voorzieningen.
- Voor elke kerkelijke vierkante meter welke wordt gewijzigd, meteen nieuwe kerkelijke vierkante meters elders aan te wijzen, vooral in de steden waar een hoge concentratie migrantenkerken is.
- Te pleiten voor een ruim / flexibel bestemmen, waardoor kerken meer kans maken in het vinden van geschikte ruimte.
- Zich in te zetten voor "Huizen van de wijk" in elke (nieuwe) wijk, waar naast kerken ook kinderdagverblijven, huisartsen, schuldhulpmaatje, etc ruimte hebben om zich te vestigen. Budget vanuit de rijksoverheid, en bijvoorbeeld gemeentelijke panden inzetten hiervoor in te zetten.
- Meer in contact te treden met migrantenkerken dan wel hun koepelorganisaties.

Provinciale bestuurders:

- Zich in te zetten om kerkgenootschappen onderdeel te laten zijn van de referentienorm maatschappelijke voorzieningen.
- Voor elke kerkelijke vierkante meter welke wordt gewijzigd, meteen nieuwe kerkelijke vierkante meters elders aan te wijzen, vooral in de gebieden waar een hoge concentratie migrantenkerken is.
- Een bepaald percentage aan maatschappelijke/ kerkelijke vierkante meters op bedrijventerreinen te reserveren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

De ChristenUnie is een partij die een Unie van Christenen wil zijn. Oók van migrantenchristenen. We weten dat in het bijzonder voor deze gemeenschappen het lastig is om huisvesting voor kerken te vinden.

Het Landelijk Bestuur is het met de indieners eens dat we lokaal, provinciaal en nationaal oog moeten hebben voor huisvestingsproblematiek van migrantenkerken. Daar zijn verschillende fracties ook al mee bezig. Deze motie is een heldere aanmoediging om daarmee door te gaan en dit partijbreed nóg meer te doen.

De richtingen die de motie meegeeft zijn specifiek. Het bestuur ziet deze als heldere adviezen hoe diverse fracties handen en voeten kunnen geven aan de wens om migrantenkerken te helpen huisvesting te vinden. Het bestuur vindt het minder passend (lokale) fracties als congres op te dragen over te gaan tot het doen van de exacte voorstellen zoals die zijn geformuleerd in de motie.

We zouden het erg toejuichen als de betrokkenheid ook op andere bestuursniveaus versterkt wordt en zien er een kans in als daar ook meer inhoudelijke onderwerpen ter tafel komen. Deze motie beschouwen wij als een aanmoediging om dit te doen. Dit meenemend in de uitvoering van deze motie kunnen wij deze motie overnemen.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

---

¹⁷ <https://www.welzijncapelle.nl/huizen-van-de-wijk/>

10. Motie Geloven in Europa

Ingediend door PerspectieF

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Apeldoorn op 3 juni 2023,

- A. gelezen:
- Het verkiezingsprogramma voor de Europese Parlementsverkiezingen van de ChristenUnie en SGP van 2019-2024, met de slogan: 'Samenwerking JA, Superstaat NEE';
  - Het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van de ChristenUnie van 2021-2025, waarin ze expliciet pleit voor 'meer Europese samenwerking' en het 'versterken van leiderschap Europa';
  - Het mandaat voor de Europese verkiezingsprogramma commissie zoals ingestemd op het congres van 26 november 2022, dat zich baseert op het programma uit het punt hierboven;
- B. constaterende dat:
- De ChristenUnie in de afgelopen vijf jaar een beweging heeft gemaakt van een focus op euroscepticisme en -kritiek naar een focus op de gedeelde fundamenteën en gemeenschap die de Europese Unie is, geworteld op christelijk-sociale waarden;
  - Dit ook aansluit bij de verandering van de ECR-fractie naar de EVP-fractie in het Europees Parlement;
  - De beeldvorming van de ChristenUnie rondom de Europese Unie zich daarentegen door haar verleden nog kenmerkt door euroscepticisme;
  - Ons verantwoordelijke Tweede Kamerlid en onze Europarlementariër al hard werken om meer Europese samenwerking te zoeken op terreinen die grensoverschrijdend zijn;
  - Ons verantwoordelijke Tweede Kamerlid en onze Europarlementariër tegelijkertijd oog houden voor de competenties die we de Europese Unie gegeven hebben en waarbinnen we willen blijven;
- C. overwegende dat:
- Slechts een beperkte groep leden en geïnteresseerden verkiezingsprogramma's lezen;
  - Symboliek belangrijk is om inhoudelijke politiek te versterken;
  - Het belangrijk is dat je als Partijcongres expliciet steun uitspreekt voor de ingeslagen koers van de partijpolitici;
- D. spreekt uit dat:
- Ze afziet van een eenzijdige focus op euroscepticisme en -kritiek;
  - Ze de christelijk-sociale fundamenteën van de Europese Unie, waarin we gezamenlijk opkomen voor democratie, rechtsstaat en grensoverschrijdende uitdagingen – zoals klimaat en migratie – benadrukt en koestert;
  - Ze gelooft in Europese samenwerking

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Het siert PerspectieF dat ze een actieve rol aannemen aangaande de input die ze leveren voor het verkiezingsprogramma Europees Parlement 2024-2029. Naast deze motie heeft PerspectieF ook een pamflet overhandigd aan de programmacommissie.

Het Landelijk Bestuur is echter van mening dat de programmacommissie van het congres een groot vertrouwen heeft gekregen om te komen tot een evenwichtig programma en dat het ongeacht de

bedoelingen en strekking van de motie niet wenselijk is om tussentijds bepalingen toe te voegen aan de opdracht die de commissie heeft gekregen. Deze motie is hiermee prematuur.

Een broedende kip moet je immers niet storen. Of wellicht is de strekking “een hond moet je niet storen tijdens het eten” toepasselijker nu het bestuur heeft vernomen dat de hond van Eppo Bruins als mascotte fungeert van de programmacommissie. Uiteraard zal er op het najaarscongres voldoende ruimte zijn om het verkiezingsprogramma te bespreken en eventueel doormiddel van amendementen het programma te wijzigen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.
